№ 32 თებერვალი 11, სამშაბათი 1892 თებერვალი 11, სამშაბათი № 32

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ГАЗЕТНІЙ ЦѢНА

თვეში	მან.	კ.	თვეში	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

ივერია

გაზეთის დასაკვეთად და კერძო განცხადებათა-დასაბეჭდად უნდა მიეთმართონ: თბილისში რედაქციას, ყუკაში, ავშვალის ქუჩაზედ, ვარანცოვის ძეგლის პირდაპირ, თავ. გრუზინსკისეულს სახლში; ფოთსა-ყოთხვის გამგზავრებელ საზღვა-დოების კანცელარიას, სოხუმსა-ოზნაურ ბანკის სახლში, ხასახლის ქუჩაზედ.

ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი რვა კაპეკი.

1877—1892 საპოლიტიკო და საალიტერატურო გაზეთი 1877—1892

ამ ნომერთან ერთად ქალაქს გარეშე ხელის მომწერთათვის იგზავნება განცხადება ვალერიან გუნიას კალენდრებისა.

გაზეთი „ივერია“ თებერვლის პირველიდამ წლის დამლეგამდე ღირს 9 მან. 50 კაპ.

ნადეედა გაბრიელის ასული განძიელისა, აუწყებს ნათესავთა და ნაცნობთა, რომ მის დედის **სალომე იაგორის ასულის მამაცოვის** გარდაცვალების მე-40 დღეს, სამშაბათს, 11 თებერვალს, გადახდილ იქნება მოსახსენებელი წირვა და პანაშვიდი ზირკინიანის წმ. კარაპეტის ეკკლესიაში, გრიბოედოვის ქუჩაზე; წირვა დაიწყება დილის 10 საათზე.

ელისაბედ იოსების ასული კოკაძისა და იაგორ იოსების ძე მაისურაძე გულითადის მწუხარებით აცნობებენ რა ნათესავთა და ნაცნობთა გარდაცვალებასა პირველი მეუღლისასა და მეორე სიძისას **ზრიგორ მოსების ძის კოკაძისასა**, სთხოვენ დასწრნენ გამოსვენებას მიცვალებულის გვამისას მისის სახლიდგან, პატარა გიორგიევის ქუჩაზე, ანჩიხატის ეკკლესიაში დილის 9 საათზედ, სამშაბათს, თებერვლის 11-სა. (1—1)

ქართული თეატრი

ოთხშაბათს, 12 თებერვალს,

ქართულ დრამატ. სახ. არტისტებისაგან წარმოდგენილი იქნება

სამშობლო

დრამა 5 მოქმ. თავ. დ. ერისთავისა.

სვიმონ ლეონიძის როლს შეასრულებს კ. ციფიანი.

ლევან ხიმშიაშვილისას ვ. ალექსი-მესხიშვილი.

ადგილების ფასი მომატებულია

დასაწყისი სწორედ $7^1/_2$ საათზედ

თეატრის ადმინისტრაცია უსამართლო საყურადღებოს ასაცდენად ამით აუწყებს უკეთესს, რომ ბილეთები ამ წარმოდგენისათვის ჩაბარება ორსავე კასას გასასყიდად კვირას, დღისით 12 საათიდგან. მსურველთ სთხოვენ დროზედ შეძინონ ბილეთები, რათა წასასვლებლად ადგილებს არ საუკარდეთ სულდა.

ფელეტონი

ბახტრიონი

(შემდეგი, იხ. „ივერია“ № 30)

VIII

სიზმრის თქმით ყველა ჩაფიქრდა,
დაბლა ჩაჰკიდა თავია...
გამოერკვინენ მალედეე,
გაჩნდა სხვა სანახავი:
ქვაშის ჩხრიალი მოისმა
თან ფეხის ჩქამი ცხენისა...
ეს ვინღა მოდის ნეტარა,
ჩუმად, უძრავად ენისა.
დადუმდნენ, ზიგნი წამოდგნენ,
იქით მიაპყრეს თვალია...
თამამად, ვაჟკაცურადა
თავს წამოადგათ ქალია.
ცხენს იჯდა მამაცურადა,
წელთ თუმც არ ერტყა ხმალია;
ხელთ ეპყრა შუბი წვერ-მახვი,
მამისგან მონაპარია.

უცხო ქალი

ხელ მოგიძარეოსთ, მხედარნო,
მაღლი ხატ-ღმერთის თქვენზედა,
გწყალობდესთ ლაშარის ჯვარი
გასულებს ბრძოლის ველზედა!
ღიმილითა სთქვა ლელამა,
შუქი გამოჰხდა პირისა,—
საამურია საკქერად
ვარდზე ცვარები დილისა!—
ქალი ჰგავს სამოთხის ყვავილს,
ნარწყავსა უკვდავებითა;
ხორც-შესხმულს სიყვარულსა ჰგავს,
აუწყველს უწყვებითა.

ლუხუში (ფეხზე)

ვისი ხარ, შვილო, რას დახვალ,
მტრობა გგულავდეს იქნებაჰ..

ლელა

სამოყვროდ მოველ, მამილამ,
თუ-კი უფალმაც ინება.
ბან'შეს ქალი ვარ ბაჩლითა,
მენაც თქვენს კვალზე დამდგარი;
ავად თუ კარგად, ღმერთმ იცის,
დედათ ჯარზეით ამდგარი.

ხოშარეული

ეს სწორედ მოჩვენებაა,
ეშმაკეული ხმა არი...
ახლა რო ასდეგ, დიაცო,
ადგომის მიზეზ რა არი?

ლელა

სხვა არა მინდა, გენაცვლეთ,
თქვენს მტერს გულსა ჰხვდეს ლახვარი
და ჩაეყაროს უსერმაგს
ბოროტს თვალებში ნაცარი,
(ლაშქარში ჩოჩქოლი ისმის
„ეს სადიური, რა არი?!“)
ვერ მიჰხვდით, პირდაპირ გეტყვით:
თათრებთან ომი მწადიან,
მინდა რო ჯავრი ვიყარო,
ბევრს სამ ავს საქმეს სჩადიან;
იკლებენ საქართველოსა
ბუმბარეზობით დადიან.
რად გიკვირსთ, ფშაველ-ხევსურნო,
იქნებ მიწუნებთ ქალობით?
ჩემთ ძმათ ცხონებამ, გარგებდით
ჩვენთა სალოცავთ წყალობით!
ხმლის ქნევით ვერ გაგაკვირვებთ,
ფარ-შუბის დაგელებითა,
მაგრამ ჩემს საცდელს მაინცა
ვეცდები გამგელებითა.
ნუ გავიწყდებათ, ბახტრიონს
ციხე სამ უდგათ მაგარი,
ზიგითაც მოწყობილი აქვთ
სანგალ-საყუჩებ-საფარი;
კარებსა, მაგრა დაკეტილს,
ათას მხრივ უდგა ჩაფარი.
ნეტავ იქ დედასთან მომკლა,
თათრებისაა საპყარი.
მაგ ძალთ ძმათ სისხლიც მიმართებს,
უნდა ვიძიო იგია,
სისხლის აღება, ხომ იცით,
მუდამ წესი და რიგია;
ან უნდა თათრის ხმლით მოვკვდე,
მე თავი გადამიდვია.

ლუხუში (ფეხზე)

მამა სადა გყავს, სულ-კრული,
ქალს რადა გვზავნის ომშია,
რაკი არ გვეპირს მხედარი
ამ სულის მხუთავს დროშია.

ხოშარეული (თავისთვის)

დიაცს უყურეთ, სულელსა,
უნდა გაგვრეკოს ფონშია...
კაცჩი დედაკაცს რა უნდა
რად არა ფიქრობს გონშია?

ლუხუში (ფეხზე)

მაშ არა თქვა შანშემა
ჩამეეშველოს ლაშქარსა,
მაშ არ თუ ჰკმაზავს ლურჯასა,
ტანთ არ ისხამსა აბჯარსა?

ლელა

რაკი არ უნდა ბეჩავსა,
რაკი არ ერჯის გულია!
ლოგინშია წევს... ბეჩავსა
მრავალივა სჭირს წყლულია.
თქვენი პირისქნა გაიგო,
ცა გაუწითდა სნეულსა,
მაგრამ რას იზამს, რო სული
ველარ ერევა სხეულსა.
აბჯარნი მიმატანინა,
შემკაზვინა ცხენია,
ზედ შეჯდა, მაგრამ დასუსტდა,
დაბლავე გადმეერია.
თქვენს მტერს რომ იმის ყოფნაა,
მე ვშველ, გვერდს უქცევ ხელითა;
მკლავშიაც ხომ სჭიას ნაჭრევი,
ველარ მუშობს წელითა.
რა ეს სთქვა, ლელას ცრემლები
წამოუვიდა ხშირადა:
„ვინ იცის, იქნება მამიკვდეს,
გამიხდეს დასატირადა!“

სუმელჯი (ფეხზე)

შენ, ჩემო დაო, გირჩევნავ,
მამასვე ჰყვანდე გვერდითა,
ან წყალს მიაწვდი, ან წყლულებს
შაუხვევ ნაკუწებითა.
ჩვენცა ვეყოფით თათრებსა,
ჯავრს არ შეგაშვებ მტრისასა,
უერთოდ ალარ დავლახავთ
ბილიკებს ჩვენის მთისასა,
ჩვენ ვიძვევთ სისხლსა, ნუ სწუხარ,
შენის დედის და ძმისასა.

*** კავკასიის საფილოქსერო კომიტეტს განუზრახავს დაიბაროს საფრანგეთიდგან ყოველგვარ ამერიკელის ვაზის რქა, რომელიც დაურიგდება ზოგიერთ ნასწაელ მემამულეთ გამოსაცდელად.

*** პოზნანსკის ცნობილს ფირმას უკვე დაუწყია ქუთაისში კეთება კერძო შენობისა გაუკეთესებულ ინგლისურის ჩიბრიხების („ჯინების“) დასადგმელად. ფირმა შეისყიდის ლეტ-კაცების ბამბას, მაშინით გასწმენდავს და გაგზავნის რუსეთის ქარხნებში.

*** კვირას, 9 თებერვალს, ტფილისის სობრანიანში იყო საზოგადო კრება ტფილისის პირველ ᲓᲔ მეორე გილდის ვაჭრებისა. კრებამ განიხილა 1891 წლის შემოსავალ-გასავლის ანგარიში. შემდეგ მოისმინა მოხსენება ქალაქს ტფილისში სავაჭრო და სამანუფაქტორო კომიტეტის დაარსებისა და ერთხმად დაადგინა: დაავალოს ვაჭრების თავს და მის თანაშემწეთ, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტროს სთხოვონ ნებართვა ტფილისში სავაჭრო და სამანუფაქტურო კომიტეტის დაარსებისა. ამას შემდეგ კრებამ მოისმინა ტფილისში დასაარსებელ საკომერციო სკოლის შესახებ მოხსენება. განზრახულ სკოლაში სამი განყოფილება იქნება, სულ 9 კლასი. სკოლის შენახვის ხარჯს თითონ ვაჭრები კისრულობენ. სკოლისათვის წელიწადში დანშნულია 41,500 მან. დასასრულ საზოგადო კრებამ 1892 წლისათვის ვაჭრების თავად აირჩია ე. ა. დავიდოვი და იმის თანაშემწედ—კ. მ. ალიხანოვი და ე. მ. აკოფოვი.

*** კვირას, 9 თებერვალს, დილის 12 საათზედ, პარაკლისის შემდეგ გაიმართა ტფილისში საქალაქო ქმიური ლაბორატორია. პარაკლისს დაესწრნენ: კავკასიის სამკურთალო დაწესებულებათა მმართველი პ. ა. გლავაცკი, საგუბერნიო მკურნალი ბ-ნი ხელენსკი, ქალაქის მოურავი თ. ნ. ვ. არღუთინსკი-დოლგორუკოვი, რამდენიმე ხმოსანი და გარეშე კაცნი. ლაბორატორია ორს კარგს ოთახშია მოთავსებული და სხვა-და-სხვა აპარატებით არის მოწყობილი. ეს აპარატები ქალაქს 3000 მანათი დაუჯდა.

*** სოფ. გურჯანი: აქაურმა ახალგაზდა ყმაწვილებმა ორჯელ-სამჯერ ქართული წარმოდგენა გამართეს წლეულ და შარშანა; შემოსავალი შეინახეს და ამ ფულით ეხლა სასოფლო წიგნთ-საცავი დააარსეს.

*** ბათუმი: ქობულეთის მომავალ სკოლის სასარგებლოდ ქართულის სცენის მოყვარულთაგან გამართულმა წარმოდგენამ მხიარულად ჩაიარა. ხალხი საკმაო დაესწრო და ნაღდი შემოსავალი, როგორც ამბობენ, თხუთმეტ თუმნამდის იქნებაო. ფული „წერა-კითხვის საზოგადოებას“ გარდაეცემა აქამდის შეგროვილის თანხის მისამატებლად. წარმოდგენილი პიესა („ალიაქოთი კეთილშობილს ოჯახში“), სამს მოქმედებად გაქიანურებული, ყოველად უშინაარსო ვოდევილია და არა სამ-მოქმედებიანი კომედია. თარგმნად არა ჭიერადა და არც გარჩევად ჭიერს. თარგმანის ენასაც დიდი შალაშინი სჭირია. იმედია, რომ შემდეგში პატივცემულნი მოთამაშენი უფრო აზრიანს პიესას ამოარჩევენ წარმოსადგენად, მით უმეტეს, რომ ზოგმა მოთამაშეთაგანმა, მაგალითად, ანნა სოლოროვამ ასულმა, ბ-ნთ ვასო ნიკოლაძემ (ლუკიან ლუკიანიჩ) და თუმანოვმა (პროდოლსკი) საკმაო სიცოცხლე და ნიჭი გამოიჩინეს, თუმცა პირველად გამოსულიყვნენ სცენაზედ და გამოუცდელობა ეტყობოდათ. მეტადრე მხიარულად ჩაატარეს ქ-ნმა სოლოროვისმან და ბ-ნმა ნიკოლაძემ ძნელი სათამაშებელი ვოდევილი „ბნელს ოთახში“ და მით იქ დამსწრე საზოგადოებისაგან ბევრი ტაშის-კვრა დაიმსახურეს. სხვებს არა უშავდთრა: თავისი როლები არც იმათ წაუხდენიათ.

*** ფოთი: ამას წინად დიდი ქარი ამოვარდა აქ და საიდგანღაც მოტაცებული სანდალი გამოაგდო ფოთის მახლობლად. ამბობენ, ამ სანდალზე ხუთნი ყოფილან და ხუთნიე დამძალი არაა ჩემთვინა...
ესა სთქვა განაცრბუულმა,
ცრემლებიც ჩამეედინა.
ცხენი მოღრიჯა, გასწია,
ქვითინი გაჰყვა კვალადა;
წავიდა გულ-ჩათუთქვილი,
მივაის ძალი-ძალადა.
ქალის ქვითინსა მდუღარეს
მთანი იწერენ მკერდზედა;
ცრემლით ატირდენ წყარონი,
ჩამომდინარნი გვერდზედა;
დაბერებული პირი-მზე,
კუზი ეტყობა წელზედა...
ოცნება ტანჯულის ქვეყნის
ქვითინებს მთისა წვერზედა.

IX

ღელეს ჩავიდა მწუხარე
ვარდი, ვარდის წყლით ნაბანი;
უძრავი ჰხუროვ თავზედა
ყვავილიანნი საბანი.
მოულოდნელი ხმა ესმის,
კაცის კივილი შორითა,
ჩამორბის, ჩამოუძრახნებს
კაცი ახადის გორითა:
„მოიცა, ქალო, და-ძმობას,
ცოტას იარე წყნარადა,
რა გაქვითინებს, ბეჩავო,
იყავი უწყინარადა!“
ლელა ჩამოხდა ცხენიდამ,
ცხენი მიაბა ხეზედა,
ჩამოჯდა დაღონებული,
შუბი დაიდვა გვერდზედა.
აგერ გამოჩნდა ისიცა,
ვისიც ესმოდა ძახილი,
ქალთან პირდაპირ მივიდა,
ვით ამოწვდილი მახვილი.

კვირია

შენ და და მე ძმა, ლელაო!...
თუნდა მიმიღე მამადა...
ჩემს ესე დატევებასა
ნუ ჩამამართმევ ავადა.
მე კვირია ვარ, მიტირე,
თუშეთით მოსულ მზირია,
თუმცა-კი თქვენის წყლისა ვარ,
ფშაური მიდგა ძირია,
გოგოლაურთა დისწული,
მათურელ გივის შვილია...
შენი პასუხი მესმოდა,
იქვე ლაშქარში ვერიე,
უფროსთა საუბარშია
მე ვეღარ ჩამოვერიე.
თუმც-კი დამიჯდა ჭკვაშია
შენი გაყოლა თანაო...
აჩქარდნენ, იუკადრისეს
დიაცის წამოყვანაო.
რომ ხერხი ღონეს სჯობია,
ლაშქარი ფიქრობს განაო?
საცა ჰოს უნდა ამბობდნენ,
იქ იძახნან: არაო!
როდი ფიქრობენ, ბახტრიონს
ბევრი თათარი სტანაო;
ჯერ შესვლა არი საპირო,
რო კაცმ იხმაროს დანაო.
საქმე ციხეა, უფრო-კი
მაგარი ციხის კარები,
რომ ლაშქარს ჰქონდეს მტრისაკე
გზა ლაღად გასატარები.
მე და შენ, დო, ესრე ვქნათ,
მეც თავს არ ვზოგავ, იცოდე:
ჩვენ ჯარზე უწინ წავიდეთ,
შენაც ჩემთანა ხვიდოდე.
ჩვენ ორნი წავალთ ერთადა,
მივმართოთო თათრის ბინასა;
მივესალმები ყარაულს
სხვებზე თავს მდგომს და წინასა,
თან ვეტყვი: ყეინს მოვართვი
ფეშქაშად ტურფა ქალია;
გთხოვთ მანუგეშოთ მენაცა,
კაცი ვარ შესაწყალია.
კარს გაგვიღებენ ციხისას,
მარჯვედ მოგზვდებით შიგითა:
შენ თუნდა ხელსაც ნუ გასძრავ,
ჩვენს ჯარს მე უშველ იქითა!
ჯარი ხვალემდე არ მოვა,
ჩვენ სრულ წინდაწინ ვიაროთ;
გზას ვიყენეთ, ციხის კარითა
საქმე წაუს დავტრიალოთ.
ცისკრის ხანს მოვა ლაშქარი,
ჩვენც იქ დავხვდებით მარჯვედა;
ვეცდები კარი გაუღო,
თუნდ დამკლან ციხის კარზედა.
შენ რაღას იტყვი ამაზე,
ვამბობ თუ არა ჭკვაზედა?

ლელა

მზადა ვარ, შენი ჭირიმე,
როგორც სჯობ, იცი უკედა;
მე-კი გონება არ მიჭრის,
გამხდარს დარდ-ბოლმის ბუღედა.
მტრის ჯავრი გულში მიდგია,
შავს ალაზანის გუბედა.
ეგრ იყოს, როგორც შენ ამბობ,
უარს არ ვიტყვი მაგაზე,
ოღომც დაპპას ჩვენმ ჯარმა
თათრები ვირის ბაგაზე.
იმოდენს როგორ არ შავძლებ,
რო დამკლან დედის კალთაზე...
ამ პირობაზე დამდგარნი
ორნი გორი-გორ ჩადიან,
ოღომც ეშველოს ჩვენს ჯარსა,
ორსვე სიკვდილი სწადიან.

ვეფ-ფშაველა

(შემდეგი იქნება)

ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲒᲝᲚᲘᲡᲓᲒᲐᲜ

დღეს მინდა ჩვენის გორელების სამოსამართლო მოღვაწეობის შესახებ ვსთქვა რამე. აი ნამდვილი გარემოება საქმისა. გორში მაზრის უფროსად იყო თ. ამირინდო ამილახვარი, რომელიც ამავე მაზრის დიდ მამულის-მფლობელადაც ითვლებოდა. როგორც თითქმის ყოველს მამულის-მფლობელს, ამ კაცს შემოსავლიცა ჰქონდა თავისის მამულებიდგან და ვალებიც; მისი მოვასხეთაგანი იყო, სხვათა შორის, გორის მე-2 გილდის ვაჭარი სულხან გამბაროვი. თ. ამილახვარს გამბაროვისა ემართა 4,000 მან. სარგებლითურთ 1881 წლის 30 მარტიდგან და საქმის წარმოებისა 268 მან. 94 კაპ. გამბაროვმა იჩივლა და თ. ამილახვრის ბერშუეთის მამული უნდოდა აეწერა. მერე რა მამულია ეს ბერშუეთის მამული?

ბერშუეთის მამული შეიცავს სახნავ-სათიბსა და საძოვარს ადგილებს, ტყესა და სხვას, სულ რიცხვით 1,600 დღიურს, ქართლის მეტად ნაყოფიერს ადგილს იმყოფება და, სულ ცოტა, 30,000 მან. ჰღირს. ეს მამული ასწერეს, 150 მანათად დაფასეს და შემდეგ გასასყიდად იქმნა დანიშნული საჯარო ვაჭრობით 1886 წლის 12 მაისს. ვაჭრობაში მამული დარჩა თავად მ. ერისთავს, რომელმაც ყველაზედ მეტი ფასი—2,302 მან. შეაძლია. მყიდველმა თუმცა ბედ შესატანი ფული წარადგინა, მაგრამ მამული იმისს სახელზედ მაინც არ დამტკიცეს, რადგან დანარჩენი ფული დანიშნულს ვადაზედ ვერ შეიტანა. თითქმის ერთის წლის შემდეგ ვაჭარმა გამბაროვმა განცხადება წარუდგინა მომრიგებელ-მოსამართლეს, რომ ბერშუეთის მამული მე მაკუთვნეთ სწორედ იმ ფასად, რა ფასადაც დაფასებულიაო, ესე იგი 150 მან. მომრიგებელ-მოსამართლემ უარი უთხრა და ეს მისი თხოვნა არ შეიწყნარა. ამასობაში გარდაიცვალა თ. ამირინდო ამილახვარი და მასთან იმისი მეუღლე და ამათ შემდეგ ორი მცირეწლოვანი ობოლი დარჩა. განსვენებულ თავად ამირინდო ამილახვარის მამულებისა და ობლების მზრუნველად დაინიშნა თ. კონსტანტინე ალექსანდრეს ძე ერისთავი. და აგერ, გაიარა თითქმის სამმა წელიწადმა იმ საჯარო ვაჭრობას შემდეგ, რომელიც არ შესდგა, და 1889 წლის 21 აგვისტოს მზრუნველმა ობლებისამ თ. ერისთავმა და ვაჭარმა გამბაროვმა გორის მომრიგებელ-მოსამართლეს შემდეგის შინაარსის თხოვნა მიართვეს:

„1886 წელს სულხან გამბაროვის მიერ აღძრულ-ულ-ულის ფერტდით ატეხად დავის გამო გასასყიდად დანიშნა ნახეკარი ბერშუეთის ტეფასა, რომელიც კეკუთვნის თ. ამირინდო ამირანდოს ძეს ამილახვარს. საჯარო გაჭრობით ზემოხსენებული მამული დარჩა თ. მახეიდ ლეონის ძეს ერისთავს, რომელმც ნასყიდობის ფასის მეათედი ნაწილი შეატანა და დანარჩენის ფულის ვადის საკადო დღის განმავლობაში შეტანა-კი ვერ შესძლო. ამიტომ უმორჩილესად გთხოვთ, თქვენო მაღალ კეთილშობილებავ, ზემოხსენებული მამული, სასამართლოს ბრძანებულის ალწერაში ნაჩენებნი, დაკუთვნოთ სულხან გამბაროვს 150 მანეთად და სხვათის ქალაქდიც მისცეთ. ამასთან კიუფუნებთ, რომ ამ მამულის დაკუთვნების შესახებ გამბაროვის მიერ თხოვნაა შემოტანილი ჯერ კიდევ 1887 წლის 8 ივნისს. ამ აზრის მორომეკ მარწმუნებია სულხან გამბაროვისთვის. თავადი კონსტანტინე ალექსანდრეს მე ერისთავი. სულხან გამბაროვი.“

ნამდვილს თვით ობლების მზრუნველის თ. ერისთავის ხელი აწერია. იმისი ხელ-ნაწერი გორის ნოტარიუსის მიერ არის შემოწმებული. ადგილობრივმა მომრიგებელ-მოსამართლემ კერძო გარდაწყვეტილებით დადგინა, რომ ბერშეთის მამული გამმაროვს დაუმტკიცდეს სწორედ იმ ფასად, რა ფასადაც დაფასებულია, ესე იგი 150 მანათადამ.

აი ჭეშმარიტი ისტორია 1.600 დღიურ მამულის 150 მანეთად შეძენისა. თქმა არ უნდა, ეს საგანი ბევრს საიურიდიო საკითხს აღძრავს, მაგრამ მე ჩემს თავს იმდენად მცოდნედ არა ვსთვლი, რომ ამ მხრივაც შევეხო საგანს. ნაფიც იურისტებისათვის მიმინდვია ამ საგნის აღძრა და გადაწყვეტა, რომ იქნება თ. ამილახვარის უბედურმა ობლებმა ასე უარარაოდ არ დაჰკარგონ მამა-პაპეული სამკვიდრო.

Z

ღალატით სიკვდილი თავ. პავლე დიმიტრის ძის ციციანოვისა

(მცირე საისტორიო შენიშვნა)

სწორედ გუშინ-წინ, სახელდობრ, 8 თებერვალს, შესრულდა 85 წელიწადი მას აქეთ, რაც ღალატით მოჰკლეს ბაქოში თავ. პავლე დიმიტრის ძე ციციანოვი. ამისათვის უმნიშვნელოდ არ მიგვაჩნია ორიოდე სიტყვით მოვაგონოთ ჩვენს მკითხველს ამ საკვირველის კაცის სიკვდილი და ის ღვაწლი, რომელიც მან დასდო რუსეთს.

გენერალ-ლეიტენანტმა კნორინგმა გადასცა თ. ციციანოვს საქართველო არეულ-დარეული. რუსეთის მფლობელობა ჩვენში ჯერ არ იყო რიგიანად დამკვიდრებული, ბატონიშვილები და ერი ღელავდა. ოსმალსპარსნი და ლეკნი აზავებულნი იყვნენ და ოთხივ მხრივ ემუქრებოდნენ საქართველოსა და აქ მდგომს რუსეთის მცირედს ჯარსაც. ამისთანა გაჭირვებულს დროს თ. ციციანოვმა იმდენი მხნეობა გამოიჩინა, რომ სამის წლის განმავლობაში შინაური და გარეშე მტერი სრულიად მოაშორა ქვეყანას. ხან ტაბლილის სიტყვით და ხან სასტიკის მოქმედებით ქართლ-კახეთს შეუერთა იმერეთი, გურია, ერევანი, განჯა, სამეგრელო, სასულთნო შურაგელისა, ყარაბაღი, შექი და შირვანი. მარტო ბაქოს მფლობელი ჰუსეინ-ყული-ხანი არ უხრიდა ქედს ყველგან გამარჯვებულს და გალაღებულს რუსეთის მხედართ-მთავარს. მთავარ-მართებელი თ. ციციანოვი გაეგზავნა ბაქოსკენ 1806 წელს ხანის ჯვარის ამოსაყრელად და დასამორჩილებლად. მართალია, ამ დროს საშინლად აკივებდა თ. პავლე დიმიტრის ძეს, ისე რომ ცხენზე ხელით შესვამდნენ და ფეხებს შეუკრავდნენ ხოლმე, რომ ციებით აკანკალებული ცხენიდამ არ გადმოვარდესო, მაგრამ მაინც თავისას არ იშლიდა და მიდიოდა წინ თავისის ჯარითა, რვა თებერვალს 1806 წელს მისი ჯარი გარს შემოერტყა ბაქოს და ჰუსეინ-ყული-ხანი იძულებული შეიქნა დაჰმორჩილებოდა და ციხის გასაღები თავისის ხელით ჩაებარებინა თ. ციციანოვისთვის. გამბედავი მთავარ-მართებელი მარტოკა მივიდა ხანთან ქალაქის გასაღების ჩამოსართმევად.

მთავარ-მართებელი დარწმუნებული იყო, ავს ვერას გამიბედავენო და ამიტომ ამალა არ წაიყვანა, ისე მივიდა ბაქოს ციხესთან. თან ახლდა მარტო პოდპოლკოვნიკი თ. ელიზბარ ერისთავი ქსნისა, რომელმაც მშვენიერად იცოდა სომხური, სპარსული და თათრული. ახლდა აგრეთვე ერთი ცხენოსანი ყაზახიცა. ბევრს ეხვეწა თ. ერისთავი ციციანოვს, ნუ ენდობი სპარსელებს, მე კარგად ვიცნობ, რა შვილებიც არიან ეგენიო, მაგრამ არ გაუგონა; ციციანოვს აზრადაც არ მოსვლია, რომ რუსეთის მთავარ-სარდალს სპარსელები გაუბედავდნენ მოტყუებითა და ღალატით მოკვლას. მიუახლოვდენ თუ არა თ. ციციანოვი და ერისთავი ჰუსეინ-ყული-ხანს, უკანასკნელმა ანიშნა თავისს მხლებლებს და იმათაც დადაახალეს დამბაჩები. გადურჩა სიკვდილს მარტო ცხენოსანი ყაზახი. ციციანოვს მოსჭრეს თავი და დიდის ამბით გაუგზავნეს სპარსეთის შაჰს საჩუქრად. სწორედ იმ დღეს ასრულდა წინასწარმეტყველება განჯის ხანის ჯვეთისა, რომელიც განჯის ციხის კედელზე დაჰკლეს რუსის ჯარის კაცებმა, ზედ ზარბაზნზედ გადალჯული და ისე მებრძოლი. იმან თურმე შეუთვალა განჯაზე იერიშით მისვლის წინად ციციანოვს: საბედნიეროდ არ მოუყვანიხარ შენ აქ ჰეტერბურგიდამ შენს ბედსაო“.

თ. ციციანოვის გვამი დაასაფლავა სომხების ეკკლესიაში გენერალმა ბულგაკოვმა, რომელიც იმავე წელს აიღო იერიშით ბაქო. მხოლოდ 1811 წ. მარკიზმა პაულიჩიმ გადმოასვენა მისი გვამი ტფილისს და დიდის ამბით დაასაფლავა სიონის ტაძარში.

თ. ციციანოვი გარდაცვალების ჟამს იყო 52 წლისა. მან დიდი სახელი გაითქვა რუსეთში, როგორც მხნე ადმინისტრატორმა და გამოჩენილმა სარდალმა. იმპერატორს ალექსანდრეს ისე უყვარდა, რომ წერა მისცა, როგორცა გსურს, ისე განაგე ნაქმენი ჭ ისე იმოქმედე საქართველოში, მხოლოდ შემატყობინე შემდეგ, რომ დავამტკიცო ხოლმე ყოველი შენი განკარგულებაო.

დაბეჯითებით შეიძლება ითქვას, რომ უკეთუ ასეთი მხნე და რუსეთის ერთგული კაცი არ დაენიშნა რუსეთის მთავრობას საქართველოში მთავარ-მართებლად, შეიძლებოდა, ეს ქვეყანა მოეწყვიტათ რუსეთისთვის მტრებს. ამ დროს რუსეთს მცირე მხედრობა ჰყავდა საქართველოში, თვითონ ევროპის საქმეში იყო ჩაბმული და საქართველოსთვის ძალიან ნაკლებად ეცალა. ამ სახით, თუ საქართველო შერჩა რუსეთს, ამისი მიზეზი იყო მარტო თ. პავლე დიმიტრის ძის მხნეობა და მისი განუსაზღვრელი ერთგულება რუსეთის სამეფო ტახტისადმი.

ა. ფ—ლი

მთავარ-ეპისკოპოსნი (318—488) საქართველოს ეკკლესიისა.

7. იოანე.

8. ზრიგოლ (გიორგი) 420.

9. ბასილი. 430. „და მისვე არჩილისზე მეფისა (410—434.) ოთხნი მთ. ეპისკოპოსნი გარდაიცვალნეს—იონა, იოანე, გრიგოლ და ბასილი“... ქართ. მოქცევა. 27 გვ. ქართ. ცხ. კი სამნი: იოანე, გრიგოლ და ბასილი. 110 გვ.

10. ᲓᲝᲚᲘᲓᲐᲖᲔ. 433—440. იყო ნათესავი სპარსთ მოგვთაგანი. მიიღო ქრისტიანობა და ფეროზის შემწეობით მთ. ეპისკოპოსობა მიიღო. 28 გვ. მობიდაგემ უკანასკნელ მიიღო არიოზის წვალება, მცდელობდა მის გავრცელებასა საქართველოში და სწერდა „წიგნებსა საკთურებისასა“. ამის გამო ქართველნი შეირყვენენ მართლა-მადიდებლობისაგან. ეს იყო მიზეზი, რომ დედოფალმა (ვახტანგის დედა სარანდუხტმა, ანუ საგდუხტმა) მოიწვია საპერძნეთით მეცნიერი ეპისკოპოსი მიხაილი ერთის მხრით შესამოწმებლად-წესთა ქრისტიანებრივთა და გდონოქორის (მობიდაგეს) მოქმედებათა შესარეფლად მართლმადიდებლობისა საქართველოში და მეორე მხრივ—საბერძნელად ცეცხლის თაყვანის მცემლობასთან. მცხეთაში მოსრულმა მიხაილმა მოახდინა კრება და საქვეყნოდ გამოაშკარა გდონოქორის მავნებელი მიმართულება. კრებამ განაჩაყვინა გდონოქორი და მის მაგიერ აღირჩია მიხაილი: იხ. Ист. Грузіи Баратова, 11 რვ. 14 გვ. ист. груз. церкв. іосед. 28 გვ. და Сабинин. 66 გვ.

პ. ცხვილოელი

რუსეთი

დასასრული პროფესორ მენდელეევის ლექციისა

(იხ. „ივერია“ № 30 რუსეთი)

შეუძლებელია, რომ საგნის რიგიანად გასათვალისწინებლად მრეწველობის ყველა დარგის ერთი-ერთმანეთთან დამოკიდებულობა ციფრებით გამოიხატოს, რადგანაც მრავალი დარგი ჯერ კარგად არ დამკვიდრებულა. მაგრამ ბევრის დარგის შესახებ-კი ნამდვილი და მართალი ცნობანია შეკრებილი. რუსეთის მცხოვრებთა რიცხვი შვიდი პროცენტია მთელს დედამიწაზე მცხოვრეს ხალხისა. ამის მიხედვით საშუალო წარმოებაც რუსეთისა შვიდივე პროცენტი უნდა იყოს მთელის ქვეყნის წარმოებისა, მაგრამ ნამდვილად-კი ასე არ არის. ზოგიერთის დარგს-კი მართლა ხსენებულ პროპორციისდა კვალად აწარმოებს რუსეთი. აი ავილოთ თუნდა ყავის წარმოება. საზოგადოდ მთელს დედამიწაზე წელიწადში იხარჯება 50 მილიონი ყავა. აქედგან, როგორც დამოწმის ცნობებიდგანა სჩანს, რუსეთში შემოაქვთ 400,000 ფუთამდე, ხოლო პროპორციის მიხედვით უნდა შემოეტანათ 350,000 ფუთი. შაქარი მთელს დედამიწაზე კეთდება 300 მილიონი ფუთი; ხოლო რუსეთი თავისთვის აკეთებს 23 მილიონს ფუთს, ე. ი. ცოტა იმაზე მეტსაც, რაც პროპორციით უნდა ყოფილიყო. თითქმის ასევეა თამბაქოს წარმოებაც. მთელს დედამიწაზე მოჰყავთ 47 მილიონი ფუთი, ხოლო რუსეთში 3 მილიონი ფუთი. მიუხედავად ამისა, რუსეთი უფრო მხარჯველია, ვიდრე მწარმოებელი იმ გვარის საქონლისაკი, როგორიც, მაგალითად, სალეევლია. აი თუნდა ჩაი ავიღოთ. მოდის მთელს დედამიწაზე 15 მილიონი ფუთი და აქედგან რუსეთში შემოაქვთ 2 მილიონი ფუთი, ე. ი. ორჯელ მეტი იმაზე, რაც პროპორციით გამოდის. უწესო სპირტი იხდება საერთოდ 120 მილიონი ვედრო, ხოლო მარტო რუსეთი ჰხდის 34 მილიონს ვედროს და 30 მილიონს ვედროს თითონვე ჰხარჯავს, ხოლო პროპორციით $8^1/_2$ მილიონზე ვედროზე მეტი არ უნდა ეხარჯა. მთელს დედამიწაზე მარილი მზადდება 500 მილიონი ფუთი, ხოლო რუსეთში იხარჯება 72 მილიონი ე. ი. ორჯელ მეტი იმაზე, რაც პროპორციით უნდა ეხარჯა. ამ გვარად ჩვენ (რუსები) ხარჯავში არა თუ სხვას არ ჩამოვრჩენილვართ, არამედ სხვები ჩამოგვრჩენიან ჩვენ.

უცხოეთი

საფრანგეთი. კასსანიაკი ამ გვარად განმარტავს გაზ. „Autorité“-ში თავისს დამოკიდებულებას რესპუბლიკასთან: „დედა-აზრით რომ ვსთქვათო, სწერს კასსანიაკი: ჩვენ სულაც არა ვართ იმისი წინააღმდეგნი, რომ სარესპუბლიკო წესი და რიგი ქვეყნის მართვისა შევიწყაროთ და ვაღიაროთ. ქვეყნის მართვის სარესპუბლიკო წესსა და რიგში, როგორიც შემოიღეს ლიუდოვიკ ნაპოლეონმა და მარშალმა მაკ-მაჰონმა, ისეთი არა არის-რა, რომ იმათაც-კი სულ უარ-ჰყონ, იმათ, რომელთაც ჩვენსავით არ უყვართ რესპუბლიკა! ასეა, მაგრამ ჯერ იმ დრამდე, ვიდრე რესპუბლიკას მივემხრობოდეთ, ანუ, უკეთ ვსთქვათ, დავმორჩილდებოდეთ, ჩვენა ვთხოვლობთ, რომ რესპუბლიკამ ის უპირატესობანი მოგვანიჭოს, რომლის უფლებაცა გვაქვსო“.

იტალია. ედმონდ დე-ამიჩისამ ალმანახს „L'Anico della Pace“-ში შემდეგის წერილით მიჰმართა მასწავლებლებსა და ყმაწვილების აღმზრდელებს: „მშვიდობიანობის დასამყარებლად ურიგო არ იქნებოდა, რომ ცოტაოდნადაც არის სასწავლებელში შევეცვალოთ წესი ისტორიის სწავლებისა და აღტაცება არ აღვძრათ ხოლმე ყმაწვილებს შორის იმ ჯარის უფროსთა მიმართ, რომელთაც დიდ-ძალი ხალხი ჰყავთ ამოწყვეტილი. არ უნდა მივაჩვიოთ ყმაწვილები სისხლით მორწყულ ბრძოლის ველის აღწერას და ამითი გული არ უნდა გაუქვავ-კლდეოთ თავისდა უნებურად. საჭიროა, რომ ყმაწვილები სამხედრო სიმამაცის გამო აღტაცებასთან ერთად ომის მსხვერპლთა სიბრალულსაცა ჰგრძნობდნენ და ადამიანის სიცოცხლის პატივისცემა ჰქონდეთ. დეე ახალგაზდობამ იცოდეს, რომ ისტორიულად აუცილებელი იყო და პატივ-საცემიც ზოგიერთი სისხლის ღვრა, მაგრამ ამასთან უნდა სძაგდეს კიდეც ეს აუცილებლობა და ის იმედი უნდა ეღვიოდეს გულში, რომ დადგება დრო, როდესაც ამ სისხლის ღვრის აუცილებლობას გულის კანკალითა და ცახცახით მოიგონებენ და როდესაც გმირთა ეკარცხლებეი დაკრილთა და დახოცილთა გროვა არ იქნება. მასწავლებლები და აღმზრდელები ამ აზრით რომ ხელმძღვანელობდნენ, განათლებულ ადამიანთაგან ვერასოდეს-ღა ვერ გავიგონებდით, რომ უმიზეზოდ, უსაბაბოდ ომბრძოლასა ვართ მოწადინებულნო, მარტო მამულის სიყვარულითა ვართ გაჩსჭვალულნი, რომ სახელი და დიდება მოვეხვეჭითო ჩვენს სამშობლოს და სხვ. ასეთის სიტყვების მთქმელს ოთხივ-კუთხივ მოკამთე და უარ-მყოფელი უნდა გამოეჩინდეს და ბრძოლა-ომის. სურვილის გულ-მშვიდად აღმომტყვეელნი უნდა დარწმუნდნენ, რომ გულ-საზარსა და საზიზღარს რასმე ჭქადაგებენ, ისეთს რასმე, რომელიც ვერ შეუშვნევია და ვერ შეუწყნარებია ვერც ყალს ჭკუასა და ვერც ზნეობრივს ბუნებას ადამიანისას“.

დეპეშა

8 თებერვალი

პეტერბურგი. „Нов. Врем.“-ს გაუგონია, განსაკუთრებული კომისია, რომელსაც საგლეხო ბანკში მოსახდენ ცვლილებათა განხილვა აქვს მინდობილი, იმ აზრს დაადგა, რომ პროცენტიც შეამციროს და ნაწილნასილად შესახტანი ფულიცა ბანკის ვალის გადასახდელადაო.

ივივე გაზეთი იუწყება, პეტერბურგელი მექარხნენი მარგარინისა პასუხის გებაში არიან ჩავარდნილნი, რადგან ქარხანაში აღმოაჩინეს 2000 ფუთი მარგარინი, ძროხის ერბოში გარეული.

პარიჟი. „Journ. Oficiel“-ში დღეს გამოცხადდება კაბინეთის მიერ სამსახურისთვის თავის დანებების ამბავი. ამბობენ, კაბინეთის შნდგენას კონსტანს მიანდობენო.

ნიუ-იოტკი. საქველმოქმედო საზოგადოებათ რუსეთიდგან გადმოსახლებული 13 კაცი გამოგზავნეს, მაგრამ, რადგან ლარიბები აღმოჩნდნენ და არც შრომა შეუძლიანთ, ამიტომ უკანვე უნდა დაბრუნონ ევროპაში მთავრობის განკარგულებისაებრ.

9 თებერვალი

პეტერბურგი. უმაღლესი ბრძანება გამოვიდა, რომ სახელმწიფო ტყეებიდგან უსასყიდლოდ წაქცეულის ხის შეშით სარგებლობა პირველ ივნისამდე შეუძლიანთ დაშეულს გუბერნიებშიო. განსაკუთრებულმა კომიტეტმა, 5—7 თებერვალს 19,630 მანათი შეწირულება მიიღო.

ყაზანი. დღეს სამხედრო სასამართლომ გაარჩია საქმე კოჩურიხინისა, რომელსაც ისა ჰბრალდებოდა, რომ ყაზანის გუბერნატორი უნდოდა მოეკლა. ამავე დროს გაირჩა საქმე ალექსანდრე არხანგელსკისა, რომელსაც ისა ჰბრალდებოდა, რომ იცოდა და მთავრობას არ შეატყობინა კოჩურიხინის განზრახვაო. ორნივე სასამართლომ დამნაშავედ იცნო და მიუსაჯა: კოჩურიხინს სიკვდილით დასჯა ჩამორჩობით, არხანგელსკის 15 წლით კატორგა. ამასთანავე სასამართლომ დაადგინა სთხოვოს ჯარის უფროსს, რომ ორსავე დამნაშავეს სასჯელი შეუმსუბუქოს.

პარიჟი. გუშინ საღამოს დარწმუნებით ამბობდნენ, რომ რიბო ინიშნება მინისტრ-პრეზიდენტადა და გარეშე საქმეთა მინისტრად, ფრეისინე—სამხედრო მინისტრად, რუვიე—ფინანსთა მინისტრად, როშეი—ვაპრობის მინისტრად, დეველი—მინისტრად მიწად მოქმედებისა ჭ ბურჟუა—მინისტრად შინაგან საქმეთა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პირველს თებერვალს მომზდარ საქველმოქმედო ლოტარიის ტირაჟის დროს 500 მანათიანი და 250 მანათიანი მოგებანი შეჰხვდა შემდეგს ბილეთებს:

500 მანათიანი მოგებანი:

№№ სერ.	№№ ბილეთ.	№№ სერ.	№№ ბილეთ.	№№ სერ.	№№ ბილეთ.
2216	1	9188	33	3542	66
5825	3	11842	33	3633	66
120	4	4357	34	6680	66
3949	4	11751	35	1445	67
11857	4	9720	36	3616	67
6962	5	10049	36	121	69
760	6	5087	37	5030	69
3457	6	9897	37	8987	69
6349	6	10228	39	258	70
10716	6	2488	40	1810	70
11484	6	7316	40	8009	70
5098	7	4549	41	135	71
8747	7	10617	41	10568	72
3164	8	5827	42	11707	72
3579	8	9640	42	1256	73
4667	8	428	43	2312	73
5324	8	10138	43	9077	73
8408	9	4597	44	6780	76
9997	9	9863	45	3302	77
11254	9	11267	46	11203	78
5129	10	5313	47	1290	79
1558	11	5705	47	8779	79
3217	11	6815	47	2640	80
3464	11	9871	47	4358	80
10090	11	8679	49	2385	81
10118	11	4417	50	5454	81
5834	12	1158	51	6444	81
10108	12	1485	51	3220	82
1900	14	1897	51	7581	82
5651	14	2577	52	8187	83
4651	17	5392	52	2114	84
342	18	5845	52	6049	84
6534	18	9722	52	10270	84
11137	18	2364	53	234	85
6895	19	5034	53	7665	86
10348	19	5902	54	8506	86
10487	19	8894	54	1608	87
10711	19	3550	55	4841	87
2718	20	5952	55	10579	87
1747	21	6037	55	3709	88
4743	21	7582	55	7372	88
10154	21	1571	56	10823	88
11930	21	8596	56	1037	90
952	23	2133	57	1412	90
8680	23	11917	57	7225	90
10792	24	406	58	2624	91
1932	25	3385	58	8210	91
3885	25	8866	58	10415	91
11693	25	9374	58	818	93
9788	26	11666	58	1734	93
10141	26	3802	59	4154	94
787	27	9295	59	1040	95
9224	27	9499	59	1262	95
9923	28	8758	60	9380	95
2625	29	8975	60	10507	95
4948	29	11562	60	1766	96
8151	29	2544	61	7569	96
9787	29	9812	61	2644	97
3600	30	1599	62	4940	97
5337	30	2172	62	5942	97
8636	30	10272	62	2088	98
8038	31	5059	63	2271	98
8819	31	1114	64	6305	98
3807	32	5699	64	2457	99
3694	33	11693	64	3087	100
4400	33	10759	65	6470	100
8656	33	777	66		

250 მანათიანი მოგებანი:

№№ სერ.	№№ ბილეთ.	№№ სერ.	№№ ბილეთ.	№№ სერ.	№№ ბილეთ.
10499	1	10549	2	4469	2
2666	1	6668	2	3506	3
358	1	2696	2	6235	3
8922	1	11140	2	10342	3
10758	2	5415	2	7376	3
4781	2	4863	2	7373	3
1125	3	5133	20	7902	36
10459	4	6604	20	2694	36
5722	4	1060	20	11657	36
6841	4	8438	21	8380	36
10334	4	9122	21	5229	36
982	4	4027	21	4849	37
4267	4	8988	21	4889	37
4559	4	5110	21	1362	37
3867	4	3352	21	3752	37
7166	4	1660	21	9333	37
8256	5	8898	21	8058	37
395	5	11933	21	11265	38
6827	5	2999	22	6255	38
1776	5	4305	22	7037	38
7255	5	10710	22	6942	38
9569	5	9178	22	6513	38
3430	5	2210	22	3185	39
8577	6	11713	22	2479	39
10973	6	11275	23	9279	39
1679	6	473	23	6601	39
7072	6	6357	23	6046	39
5919	7	4963	23	11574	39
7117	7	1552	23	7045	40
10513	7	3859	23	3221	40
3436	7	8611	23	3446	40
3722	7	7397	24	6842	40
8729	7	10342	24	9800	40
10908	7	3623	24	8818	40
11786	8	6513	25	11505	40
2011	8	3982	25	2115	41
1775	8	1480	25	6353	41
2751	8	5690	25	6829	41
5248	8	9083	25	6988	41
711	8	8473	25	1914	41
990	8	5958	25	10412	42
10350	8	2178	26	9850	42
7674	8	3955	26	11052	42
6835	9	7182	26	8029	42
11190	9	3955	26	5608	43
2358	9	7102	26	3500	43
4613	9	9445	26	9469	43
5047	9	4157	26	1787	43
7601	9	11797	26	2467	43
1468	9	4856	26	8766	43
4038	9	11587	26	10350	43
8455	9	8387	27	6027	44
8462	10	5819	27	412	44
3150	10	5429	28	11139	44
1653	10	3246	28	10116	44
3640	10	4967	29	1176	44
201	10	8838	29	5265	44
6355	10	6018	29	6852	44
7075	10	11281	29	10683	44
7295	11	6485	29	9726	44
7992	11	8031	29	3881	45
6296	12	10222	29	4940	45
3375	12	10959	29	954	45
2392	13	9590	29	9177	45
5803	13	5782	29	6789	46
7091	13	311	29	8661	46
10193	13	971	30	9570	46
7435	14	8871	30	2649	46
256	14	3009	30	8428	46
1082	14	5427	30	878	46
5476	14	11455	30	948	46
2988	14	7747	31	6441	46
10454	14	9554	31	10468	47
11181	14	8508	31	854	47
1689	15	9597	31	9406	47
10926	15	6223	31	3139	47
3097	15	295	31	9076	47
9125	15	7893	31	2630	47
9082	15	11933	32	10797	47
2841	15	1046	32	5235	47
3177	16	263	32	8947	48
3951	16	11910	32	1466	48
2900	16	6496	32	5661	48
2405	16	1410	32	8369	48
5818	16	10613	32	7862	48
10654	16	10963	32	7591	49
6796	16	8028	32	10171	49
5541	17	1910	32	10762	49
908	17	8549	32	242	50
3420	17	3470	32	9966	50
10264	17	5414	32	6517	50
10140	17	5831	33	8908	50
7383	17	4580	33	1179	50
8844	18	5921	33	1828	50
10591	18	11758	33	1052	51
2479	18	3723	33	11102	51
9025	18	4405	33	11661	51
1389	18	7755	34	741	51
4440	18	8863	34	9364	51
10037	18	5611	34	11615	51
11351	18	2988	34	3781	51
7150	19	8853	34	6814	51
4299	19	9794	34	10113	51
4158	19	8135	34	6351	52
8850	19	5886	34	1970	52
4174	19	5199	34	6332	52
5382	20	4676	34	2266	52
2348	20	5040	35	1373	52
881	20	10280	35	4887	52
7913	20	11804	35	628	52
7028	20	1520	35	7642	52
1655	20	5621	35	3735	53
2635	20	5486	35	1357	53
10667	20	7632	36	2485	53
11801	53	4332	70	5609	87
7434	53	6328	70	3539	87
11197	53	9505	70	11419	87
1144	53	8511	70	8648	87
15	53	4910	71	4517	87
7225	53	1362	71	5097	87
8229	53	8051	71	154	87
9110	53	8800	71	7876	88
373	53	6394	71	9648	88
5942	53	565	72	6417	88
7928	53	401	72	7017	88
7325	54	5759	72	1345	88
10481	54	7770	72	11320	88
4706	54	3504	73	2710	89
1390	54	6673	73	1052	89
3651	54	11282	73	7921	89
7525	54	3183	73	84	89
11981	54	9489	73	1817	89
7237	54	212	73	10746	89
158	55	10632	74	8317	89
4728	55	1350	74	3990	89
9262	55	96	74	9615	89
2116	55	1417	74	9187	89
287	55	9392	74	6049	90
7062	56	2698	74	10224	90
5497	56	3046	74	2602	90
1829	56	3087	74	7642	90
11605	56	862	74	4790	90
11623	57	3687	74	11485	90
3937	57	7167	74	3660	90
10338	57	9641	74	8091	91
10011	57	10877	75	5016	91
4226	57	567	75	5400	91
9147	57	7403	75	7506	91
9143	57	7305	75	4807	91
10443	57	5541	75	1407	91
10737	58	7545	75	2709	91
6083	58	10676	75	4247	91
249	58	6831	75	2334	92
1159	58	5394	75	10230	92
601	58	7613	75	2551	92
895	58	142	75	9572	92
3148	58	9126	76	5239	92
8774	58	5468	76	4399	92
2009	58	1176	76	5189	92
8847	58	962	76	4002	92
7905	59	11369	76	5771	92
11022	59	8818	77	6265	93
9499	59	11487	77	9378	93
2881	59	6306	77	4237	93
9770	59	257	77	6570	93
9352	59	11698	78	2059	93
4350	60	11512	78	2242	93
10833	60	10639	78	7489	93
11085	60	7280	78	1041	94
8453	60	3651	78	7890	94
8038	61	10021	78	11334	94
5800	61	11782	78	1000	94
1299	61	8397	79	900	94
1638	62	2639	79	6818	95
1555	62	11270	79	3226	95
1392	62	8513	79	5466	95
2789	62	5113	80	10013	95
4930	62	6923	80	1708	95
6012	63	8392	80	7087	95
7124	63	9843	80	7792	95
2942	63	7095	80	2420	95
127	63	7545	81	9204	95
4339	63	8928	81	2281	96
4873	63	11926	81	9454	96
10122	63	9628	81	3248	96
6354	64	5752	81	3472	96
2607	64	8968	81	7958	96
11251	64	10131	81	9980	96
11336	64	3348	81	10493	96
7738	64	7945	81	2550	96
8482	64	1692	81	6535	96
3107	65	5988	81	5701	97
1430	65	1502	82	85	97
6337	65	11709	82	3940	97
8513	65	1854	82	6299	97
4025	66	7136	82	790	98
4397	66	6832	82	8286	98
3108	66	5049	83	9394	98
1601	66	4927	83	4692	98
6990	66	9010	83	8276	98
3908	66	9823	83	11678	98
11071	66	8089	83	7016	98
6395	66	213	83	9955	98
1523	97	130	83	8369	99
7652	67	1674	83	2522	99
7126	67	9827	84	8301	99
2732	67	10040	84	183	99
1101	67	8080	84	6510	99
10008	67	4193	84	2505	99
11184	67	1663	84	7059	100
9754	68	6584	84	4758	100
10200	68	11457	84	5702	100
4821	68	11170	84	11091	100
7836	68	5417	85	69	100
3446	69	9819	85	3253	100
1108	69	4106	85	448	100
6464	69	9366	85	11175	100
3728	69	11372	85	5049	100
373	69	787	85	9056	100
6125	69	8309	86	7238	100
9964	69	3852	86	1808	100
8344	70	2074	86		
2016	70	11536	87		

(შემდეგი იქნება)

ᲞᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘᲡ ᲑᲘᲠᲟᲐ, 7 თებერ.

	ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘᲡ.	ᲒᲐᲛᲝᲨᲕᲔᲚᲘᲡ.	ᲒᲐᲛᲝᲜᲓᲘᲡ.
	ᲛᲐᲜ. Კ.	ᲛᲐᲜ. Კ.	ᲛᲐᲜ. Კ.
ᲮᲣᲗ-ᲛᲐᲜᲐᲗᲘᲐᲜᲘ ᲝᲠᲪᲠᲐ .	8, 09	8, 12	— ,,
ᲪᲐᲛᲝᲭᲘᲜᲘᲡ ᲙᲣ�პᲝᲜᲘ .	162	162½	— ,,
ᲛᲐᲜᲐᲗᲘᲐᲜᲘ ᲒᲠᲔᲪᲚᲘᲡ ᲤᲣᲚᲘ	1, 16	1, 18	— ,,
5% ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘᲡ ᲨᲘᲜᲐ-ᲒᲐᲜᲘᲡ ᲡᲔᲡᲮᲘᲡ ᲛᲝᲛᲓᲒᲐᲠᲘ ᲑᲘᲚᲔᲗᲘ	— ,,	— ,,	235¾
—ᲛᲔᲠᲛᲠᲘᲡ	— ,,	— ,,	224¾
—ᲛᲔᲡᲐᲛᲔᲡ	— ,,	— ,,	— ,,
ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲗᲐᲕᲐᲓ-ᲐᲖᲜᲐᲣᲠᲗᲐᲗᲐ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ ᲛᲝᲛᲓᲒᲐᲠᲘ ᲤᲣᲠᲪᲔᲚᲘ . .	198	— ,,	200
ᲙᲘᲠᲐᲜᲒᲐᲜᲘᲡ ᲤᲣᲠᲪᲔᲚᲘᲡ ᲢᲤᲘᲠᲗᲐᲡ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ: 6%	102¼	— ,,	— ,,
5%	— ,,	— ,,	— ,,
ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘᲡ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ 6% .	102¼	— ,,	— ,,
5% ᲝᲑᲚᲘᲒᲐᲪᲘ. ᲢᲤᲘᲠᲗᲐᲡ ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ ᲡᲐᲙᲠᲔᲓᲘᲢᲝ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ	99 ,,	— ,,	— ,,

ᲒᲐᲛᲝᲬᲚᲐᲓᲘᲡ ᲪᲜᲝᲑᲐᲜᲘ

ᲜᲘᲰᲠᲘ

1892 წ. 18 იანვრიდამ ახალ განკარგულებამდე.

თეთრი პური რუსული 1 გირ. „ კ.
წითელი „ 1-ის ხარისხ. „ „ „
„ „ 2
თონ. წით. პური. 1 ხარ. „ „ „
„ „ „ 2 „ „ „
„ „ „ 3 „ „ „

ᲯᲘᲕᲐᲠᲘᲡ ᲛᲐᲛᲘᲡ ᲞᲣᲠᲘᲡ ᲚᲐᲕᲐᲨᲘ.
1-ის ხარ. პურ. ლავაშ. 1 გ. კ.
მე-2 „ „ „ „ „
მე-3 „ „ „ „ „
ძროხის ხორცი 1-ის ხარისხისა 8 „
„ „ 2 „ „
სუკი — — — 14 „
ცხვრის ხორცი — — 8 „
ღორ. ხორ. უტყაოდ 1 ხარ. 1 გ. 7 „
მე-2 ხარ. ტყავიანად 6 „

ᲛᲘᲛᲝᲡᲕᲚᲐ ᲪᲔᲪᲮᲚᲘᲡ ᲒᲔᲛᲔᲑᲘᲡᲐ ᲨᲐᲕᲡ ᲖᲦᲕᲐᲖᲔ

ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲓᲐᲜ ᲒᲐᲮᲓᲐ:

ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ: დღისით 4 საათზე; მოკლე გზით, შეიელის ნოვოროსიისკში, კვირაობით ღამის 2 საათზე, შორის გზით, შეიელის ფოთსა და ყველა ნავთსადგურში. ᲝᲠᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, საღამოს 7 საათზე, საზღვარ გარეულ სტამბოლში.

ᲑᲐᲗᲣᲛᲨᲘ ᲛᲝᲓᲒᲐᲡ:

ᲝᲠᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ: საღამოზე, ოდესიდგან, შორის გზით. ᲞᲐᲠᲐᲡᲙᲔᲕᲘᲗ, დილით, ოდესიდგან, მოკლე გზით, გამოიელის ერჩსა და ნოვოროსიისკზე. ᲙᲕᲘᲠᲐᲝᲑᲘᲗ, დილით, სტამბოლიდგან.

ᲤᲝᲗᲝᲨᲘ ᲛᲝᲓᲒᲐᲡ:

საფოსტო და სახალხო ბათუმიდგან კვირა დილით, განთიადისას.

საფოსტო და სახალხო ოდესიდგან ორშაბათობით, დღისით.

სახალხო და საქონლისა კვირაობით, საღამოზე, ოდესიდგან. ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ და საქონლისა ბათუმიდგან ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, განთიადისას.

ᲤᲝᲗᲝᲜᲓᲒᲐᲜ ᲒᲐᲮᲓᲐ:

საფოსტო და სახალხო ოდესაში და ყველა ნავთსადგურში შეიელის, კვირაობით, დილის 8 საათზე

საფოსტო და სახალხო ორშაბათობით საქმის გათავების შემდეგ ბათუმში.

სახალხო და საქონლისა ბათუმში, სამშაბათობით, დილის 10 საათზე.

სახალხო და საქონლისა ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ოდესაში და ყველა ნავთ-სადგურში შეიელის.

საქონლისა და სახალხო გემზე II და III კლასის მოგზაურები მიიღებიან უსაგზლოდაც.

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐᲜᲘ

სოფელ მერჯევის მცხოვრებელს ᲨᲝᲠᲐᲕᲜᲘᲡ ᲛᲐᲖᲠᲐᲨᲘ ფილიმონ მიქაძეს, რომელიც გარდაიცვალა 19 დეკემბერს 1891 წელს, ᲩᲥᲝᲜᲓᲐ ორი მომგებიანი ბილეთი: ერთი შირველის სესხისა სერია 16,449 № 8 და ერთიც მეორე სესხისა სერია 17975 № 28. ეს ბილეთები მისს სიკვდილს შემდეგ აღარა სჩანს. ვთხოვთ, ვისაც ეს ბილეთები აქვს, დაუბრუნოს აუბეგუნს.

ᲐᲕᲔᲙᲣᲜᲘ ᲢᲐᲠᲘᲔᲚ ᲥᲐᲒᲝᲠᲐᲫᲔ, მცხოვრებელი სოფელს იმაწმინდაში (ᲨᲝᲠᲐᲕᲜᲘᲡ ᲛᲐᲖᲠᲐ).

(2—2)

Дозв. ценз. Тифлисъ, 10-го Февраля 1892 г. ᲡᲢᲐᲛᲑᲐ Გ. ᲫᲐᲠᲩᲘᲡᲘᲡ. ᲠᲔᲓᲐᲥᲢᲝᲠᲘ-ᲒᲐᲛᲝᲛᲪᲔᲛᲚᲘ ᲘᲚᲘᲐ ᲩᲐᲕᲩᲐᲕᲐᲫᲔ.